

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:
 Esetben, házas hordva
 Nagyjelűre 3 koron.
 Kisjelűre 4 koron.

 Vidékre, postán küldve
 Nagyjelűre 3 k. 50 fl.
 Kisjelűre 4 k. — fl.

 Igye min az 28. 181.

Megjelen minden napon
 kétféle és
 újszerűt nap kivételével.

 Szerkesztő és kiadóhely:
 Budai-nagy-úton 151 sz.
 (Gyűlés-ház).
 hova a lap szerelméi és egyéb
 rendszere vonatkozó összes
 levelek iratandók.

 Telefon: 141. szám.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: **141.** Laptulajdonos: **A Nyomdarszénváltársaság.**

Közszállítás.

A kereskedelem és az ipar egész világában az az uzus, hogy aki sokat vásárol és jó fizető, az olcsóbban kap portékát, mint aki csak keveset vesz és rosszul fizet. Ezt minden kis zsidó szatócs tudja és sopánkodik, hogy miért nincsen önéni anyai pénze, mint gazdag konkurensének, aki már a bevásárlásnál zsebrevégja azt a hasznót, amit ő majd csak az eladásnál akar elérni.

A közszállításoknál a feje tetejére van állítva ez a becsületes kalmárlógika. Mindenki tudja, hogy nincsen jobb balek-kuncsaft az államnál, meg a hadseregél, meg a többi közszállítási vehetvénél.

Ami nekem egy forint, az az államnál kétféle: itt szőrszerint valóságban megismétlődik a híres szegedi halbicskakészítő majsztrám adomája, aki husz krajcárért adta darabját a halbicskáknak, de amikor egy angliusz tízezer darabot akart belőle megrendelni, annyit már csak harminc krajcárért akart adni darabonként.

De míg a szegedi majsztrám esete adoma és naivság, addig a mi gyáraink és szállítók viselkedése praktika és huncuttság és majd meglátna a mélyen tisztelt tengerészeti főiaryaunist ur, hogy mennyire is lehet egy Dreadnought-ot kapni, ha véletlenül egyszer egy üzleti dolgokhoz értő izraelitának is volna Dreadnoughtra szüksége továbbadás céljából.

Az a minden hájjal megkent kis zsidó tudta, hogy mit beszél, aki egyszer ünnepi ruhában beállított az akkori államvasuti elnökigazgatóhoz, Tolnay Lajoshoz és a világ legünnepélyesebb komolyságával vette ajándát, amely szerint ő a magyar királyi államvasutak egész anyagszükségletét husz perccel olcsóbban szállítja, mint ahogyan azt az előző évben a vasut beszerzte és nyereségreszesedés címén még azonfelül beszoigáltat a vasutnak évi két milliót.

Isten bocsássa meg a mi bűnünket, amikor nem fakadnak sírva, hanem ilyenekre gondolunk az Országos Ipar-egyesület és a Gyáriparosok Országos Szövetségének a javvezérelését hallván amiatt, hogy a haditengerészet 24 millió megrendeléseket tett külföldi gyáraknál.

A haditengerészet nem az ég áldását osztja szét a magyar és osztrák gyárak között, hanem azokat a keserű garasokat, amiket a fejek alól kiráncigált párnák árából, az emberek bőre alatt kivagdalt adófillérekből és a pálinkába fuladt nyomorból présel ki

esztendőről-estendőre. Ha egyszer kimutatja a haditengerészet, hogy ötven perccel, vagy akár csak öt perccel olcsóbban vásárol a külföldön, mint ahogy a belföldi gyárak ajánlkoztak, akkor nem követ el bűnt a magyar ipar ellen, hanem kutyakötelességet teljesít az ország népével szemben, amikor nem engedi magát melbevágatni a magyar ipar cégérével üzérkedők által.

A magyar ipar pártoltságának a kötelessége csak a tisztességes és szolid iparra vonatkozik, nem pedig a harácsolásra, amely az iparpártolás nem kötelességét dupla haszon bezebeselésére akarja kihasználni.

És ha most a haditengerészet megállapításával szemben nagyönörzetesen azzal mentegetőznek a gyáros urak, hogy azután már mérsekeltek volna az árakat, hát ez olyan magaslata az erkölcsi öntudatnak, mintha a Krisztus palástjára kockáztat vintó martalócsok vernék a mellüket, hogy leszállított áron kőtyavetyélték el a szent ereklyét, mihely megtudták, hogy amit csinálnak az alávalóság.

A következő levelet kaptuk:

Tekintetes dr. Szántó Kálmán úrnak Helyben.

Tisztelt Barátunk!

Megbízásából ma megjelentünk dr. Popity János úrnál, hogy a Kecskeméti Napló folyó évi 40-ik számában „Hamis pözbáncimen megjelent közleményre vonatkozólag tőle magyarázatot kérjünk.

Dr. Popity úr kijelentette előttünk, hogy a kérdéses cikkben téved személyekben, — egyéni beszéledben sérteni egyáltalán nem kívánt.

Fogadj igaz tiszteletünk kifejezését.

Kecskemét, 1913. február 17.

Dr. Horváth Mihály.

Faragó Béla.

A szőlő földadója.

A földadó kivetésére szolgáló adókulcs Magyarországon jelenleg 25%-ot tesz ki, a most folyamatban levő kigazistási munkálatok befejezése után, de az új adótörvény szerint is legkésőbb 1913. év folyamától kezdve 20%-ban állapítják meg. A kivetést hozadék kataszter által megállapított tiszta jövedelem után számílják. Nehogy azonban a földadó-kataszter kigazistása után a kataszter tiszta jövedelem adója is növekedjék, ez az adó az egész országra a szőlőnél 74 millió koronában kontingensgátatott, amely összeg szem előtt tartásával a földadó aránya esetleg megfelelő százzalekkal leszállítható lesz.

A szőlők fekvése, talaj és vidék szerint nyolc adóosztályba vannak sorolva.

A földadó kivetését és behajtását a pénzügyigazgatóság részéről sommissan a községenként történő kivetés keretében a

városi adóhivatalok, illetve a községi jegyzők gyakorolják. Tekintettel a filoxerászék következtében beállott jövedelem-csökkenésre, a süjtött szőlőkön bizonyos adókedvezmények léptek életbe.

Az elpusztult és újra ültetett szőlők adóját az 1875. VII. tc., az 1881. XLII. tc., az 1883. XVII. tc. és az 1891. I. tc. szabályozzák. É törvények rendelkezése a következő pontokban foglalhatók össze:

1. Minden régi szőlő, amelyre a tőkék kivestek, vagy rendes forgón kivágatnak, ha a talaj megforgatása után újra szőlővel lesz beültetve, 6 évi adómentességben részesül. (1875. VII. tc. 6. §.)

2. A filoxera által elpusztított és újra nem ültetett szőlőterületek hat évig adómentesek, azután annak a mivéltségnek az adóját fizetik, a melyre felhasználják, vagy a melyre, a helyi viszonyokat tekintve, felhasználhatók volnának. (1883. évi XVII. tc. 8. §.)

3. Az olyan szőlőterületek, amelyeket a filoxera pusztít, az 1883. XLIV. tc. 49. §. szerint bírálandók el; a mi a filoxera a tőkétet pusztítja, a birtokos évenként be-nyújtandó jelentés alapján 1/2-2/3 adóelengedésben részesülhet.

4. Filoxera által megátadott, de szénkéngézzel fentartott szőlőbirtokok mindaddig, míg a szőlőt szénkéngével kezelik, 2/3 adóelengedésben részesülnek.

5. Filoxera által elpusztított szőlőterület, ha az szőlővel újra beültetik, 10 évi adómentességben részesül.

6. Új ipar területek, amelyek eddig más művelés alá tartoztak, ha amerikai fajokkal ültetik be azokat, 6 évi adókedvezményben részesülnek. Ha az ültetés olványokkal történik, avagy ha a külltetés amerikai tőkék később beoltatnak, az adómentesség 10 év.

7. Elárasztásra berendezett szőlők 10 évi adóelengedésben részesülnek.

8. Filoxeramentes homokbültetett szőlők 6 évi adómentességben részesülnek.

9. Adómentességben nem részesülnek tehát a szénkéngé alá új területre ültetett szőlők.

Az adómentességet a szőlőbirtokosnak magának kell kérnie, ha azonban az adómentességi időszak lejárt, a kérdéses terület hivatalból új osztályozás alá esik és ezentul (bármí volt is a kérdéses terület az ültetés előtti időben, mint régi, legelő, erdő stb.) a szőlő tiszta jövedelme után lesz megadóztatva. Ha a birtokos egyéb művelés alá tartozó földön létesít szőlőt és arra adómentességi kedvezményt nem kért, igénybe nem vett, vagy az 1885. tc. értelmében mindaddig a régi művelési ág után fizeti az adót, míg új földadómunkát, tagosítás stb. nem készül.

A régi területek újraültetése, homoki szőlők, új területek amerikai fajokkal való beültetése, vízrel való elárasztás alá telepités esetén az adóelengedés az illető tulajdonos által a beültetésről számított egy év alatt az illetékes pénzügyigazgatóságnál írásban kérelmezhető. A kérvényben megjelölendő a birtokos neve, a kérdéses terület kataszteri helyrajzi száma és nagysága. Ha az amerikai fajú ültetések utólag előtaknak be, a már engedélyezett hat évi adómentességnek tíz évre való meghosszabbítása is kérelmezhető.

A filoxera által már elpusztított vagy oly területeknek adóelengedése, a melyeket a filoxera pusztít, vagy amelyeket még szén-

kénnel kezelnek, a községi előjárásánál kérelmezendő és pedig minden év augusztus hó 1-éig. Szénkénevezés esetén az adóelengedés bármikor kérhető a szénkénevezés megtörténtétől számított 8 nap alatt. A szénkénevezés megjelölés igazolandó a községi vagy az állami szakköznevezés, gyérintési munkavezetőhöz bizonyítványával.

Minden adókezelvény megjelölés arányban kiterjed a törvényhatósági és községi adókra is. —J.

Érdekes statisztika.

A népszámlálásokat Európa egyes államaiban tudvaleg különböző időpontokban adják meg, miert is Európa népességét az egyes államoknak más és más időből származó adatai alapján nem lehet egyszerű összehasonlítani. A statisztikusok ezen a nehézségen úgy segítenek, hogy egyes államoknál több számlálási évből származó adatok egybevetésére alapján kiszámítják az évi szaporodási átlagát, a melynek segítségével azután a különböző államok népszámlálási eredménye egy és ugyanazon időre állítható be. Ilyen módon számították ki Európa népességét 1910. végére Ditzel dr. ismert nyelv statisztikus is, akinek összeállítása szerint Európa lakossága a jelzett időpontban kerek számban 433-9 millióra tugett.

Kerek milliókban számítva az egyes államok lakossága a következők:

Oroszország 117, a német birodalom 64, Ausztria-Magyarország 51, Nagybritánia 45, Franciaország 30, Olaszország 34, Spanyolország 19, Belgium 7, európai Törökország 6, Németalföld 5, Portugália 5, Svédország 5, Bulgária 4, Svájc 3, Szerbia 2, Dánia 2, Görögország 2, végül Norvégia szintén 2 millió.

Népsűrűség szempontjából egyetlenegy más világrész sem éri el Európát, mert míg Ausztráliában 0,8, Amerikában 4, Afrikában 5, Ázsiában pedig 29 ember jut átlag egy négyzetkilométerre, addig Európában négyzetkilométerenként átlag 44 embert találunk. Legsűrűbb a lakosság Belgiumban, (255), legrikább pedig Norvégiában (8). A többi államokban jut egy négyzetkilométerre: Németalföldön 117, Nagybritániában 140, Olaszországban 120, a német birodalomban 112, Svájcban 91, az osztrák-magyar monarchiában 76, Franciaországban 74 és Oroszországban 23.

A születések átlagos számának hanyatlása általános az európai államokban. A születések számát a lakosság számához viszonyítva, minden ezer lakosra jut: Oroszországban 44,2, Magyarországon 35,6, Olaszországban 32,9, Ausztriában 32,4, Németországban 29,8, Németalföldön 28,6, Dániában 27,5, Norvégiában 26,1, Skótzországban 25,2, Svájcban 25, Svédországban 24,8, Angliában és Walesban 24-8 Belgiumban 23,7, Oroszországban 23,3, Franciaországban pedig 19,7 születés.

A halálzási átlaggal szemben a születések száma minden ezer lakosnál az alábbi többletet mutatja az egyes európai államokban és pedig: Szerbiában 16, Németalföldön 15,1, Dániában 14, Oroszországban 13,7, Norvégiában 11,5, Magyarországon 12,4, Angliában 11,4, Ausztriában Svédországban 10,8, Skótzországban 10,5, Svájcban 9, Belgiumban 7, Írországon 6,2, végre Franciaországban 1,8.

Franciaország népességének hanyatlása általánosan ismeretes, de különösen kitűnik az a fentebb közölt összehasonlításból.

Ismeretterjesztő felolvasás.

Tegnap délután 5 órakor a Protestáns Egyesület saját helyiségében ismeretterjesztő előadást tartott, melyen Klein Gyula főgimnáziumi tanár a Germánok óvszállásáról olvasott fel. Utána pedig Domokos Erzsike Gyulay 'Három árva' című költeményét szavalta. A felolvasást nagy számú közönség élvezte végig, mely az előadókat lelkesen megtapsolta.

Kecskeméti bunda, bolgár kertesztés.

Quintus-Kenedi Géza Az *Ujság* kedves, okos filozófusa, a magyar prózási stíl egyike legnagyobb mestere, mult vasárnapjain hetri krónikájában a következő, bennünk közelebből érdeklő dolgokról elmélkedik:

A *bolgár* kertesztéket akarom elírítani. A kíról azt olvasom, hogy — legalább a Balaton mellettekél — egészen eltűntek. Az őszel egy szálíg elmentek a hazájuknak szolgálni (azoknak még van *hazájuk*) és szinte minden második elesett, vagy nyomorékká lőttek. Most azonban a hazájuk nagyobb lesz; talán még egyszerű akkora, ellenben az ember kevesebb lesz benne. Talán felannyi. Tehát a ki megmaradt, az odahaza is kapós lesz; az nem jön el Magyarországra többet *bosztányos*nak.

A Tisza alsó folyásánál, ahol én nevelkedtem, tudnilik így hívták az idegen jövényei vetemény kertesztéket. Szervizünk is lehetek, bár többnyire bolgárok voltak, a kik víz ellen jöttek föl a Tisza termékeny völgyében és innen terjedtek odább ebben a mi éves országunkban, ahol az egész világ jövényeinek van hely és jó megélés, mindaddig amíg ki nem turják innen a magyar. Már kezdik is.

A *bosztán* török szó és anyni, mint veteményes kert. Ellenben a *gulisztán* — rózsákert. Ez a címe a síri Muszliheddig Szádi bölcs és régi perzsa poeta két könyvének is, akit ami Erődi Béánk magyar nyelvre is áfordított.

A *bosztán* szót a Balkánból hozták hozzánk a kerteszték (igaz, hogy onnan sem igen hoznak már többet semmiféle törököt), és ez itt is ragadt. A magyar nép könnyen átveszi az egyszerű idegen fogalomjelzőt ott, ahol neki két szót kell használnia. Így jutott be nagyon sok török szó a hódoltság alatt a magyar nyelvbe. A magyar fül-ben amugy is könnyen megragad a török szó.

Tehát a *bosztányosok*, noha szláv fajbeli emberek voltak, hozzátartoznak a magyar föld életéhez és eredetiségéhez. Kezdetben ez szinte csak költészet volt és csak kevés gazdasági kérdés.

Tavaszkor idegen ábrázatu, hó bugyogós, fagyuszagu, erős parasztemberek érkeztek. Asszonynepek alig volt velük, de valamiféle ropakafujó szép kis kutya mindig. Földet bérletet a Tisza, vagy a Haranga mellett; sárból-nádból kunyhót vertek és elkezdtek dolgozni éjjel-nappal. Augusztusra már hozták a sok gyönyörű görögdiányt (pesti nyelven: víz diányi) és illatos sárgadinnyéket (pesti nyelven: cukordinnyé), továbbá hosszú babokat, nagy vöröshagymát, arasznyi husos paprikákat, árászi vörösparaszcomot, kékes török-paradisomot, céklát, répát, borsót, uborkát, zöld-kukoricát, burgonyát, zellert, kapor, jurgéta-tököt, kókab-tököt, főzni-sütni való tököket és a többiket. És a mi szép volt a fiatallabbja, a ki tavasszal még úgy bámult ránk, mint a vadember, őszre már tudott felénk magyarul is beszélni.

Derek, munkás, becsülettel emberek voltak. Bár vándigek nem volt, sohasem lopott semmit és őszre mégis megszedte kedvét. Gyöngye balkánbeli halina plundrában jöttek és szép magyar bundában távoztak haza telén.

Mégis bunda, a bunda! Most itt közbé mondok valamit. Az őszel, a háború elején sok bolgár paraszttal utaztam együtt a Fekete tengeren és örömmel vettem észre, hogy többen szép magyar bundájva van. Éjszakára ebbe huzódtak bele és jó melegen aludtak benne, noha hideg szél fújt Oroszországon felől (még most is fúj!) és az ősi eső is szemetelt. A bolgár *bosztányosok* Magyarországból elterjesztették a *jöfellek kertesztéti bundát* a maguk hazájában is. És bizonyos, hogy a mostani teli háborúban is sokat segített nekik a magyar bunda. Amire csak azt mondom, hogy ha én most volnék vagy másféle ruhakészítő mestereberről volnék, haladéktalanul *bunda-készítésre* adnám a fejem a Balkán irányában és meg-

látánam én nyolc-tíz esztendő múlva, hogy ki is az a híres Rothschild?

Hát — folytatom — a bolgár *bosztányosok* nagyon elharapóztak. És mind jobban ment az üzletük. A lóforgatta nagy vizemelő kerék egyre jobban szaporodott és immár a főváros egész környéke tele volt nyaranta bolgár kertesztékekkel.

Ami gazdáink pedig nem győzték őket magasztalni. Némelyik annyi évi bért (olykor 200 koronát is) tudott fizetni egy holdért, ami örök árnak is elég lett volna. És dolgoztak szakadatlanul, mint a hangya. Trágyáztak, csatornáztak, vizet emeltek, locsogáltak, lapotáltak. Némelyik kunyhóiban egyáltalán nem is volt éjszaka, mivel hajnali 2—3 óra közt már a félvak lovacská vitte befelé a piacra a puposra megrakott kocsi.

Nyári invázió volt ez, ami nekünk is jól esett, mivel — ne is tagakassuk — a magyar nép, amelye kitűnő szántóvetés aratónép: a veteményekkel való szuszogást ép úgy nem szereti. Nem birtuk fölük a jövedelmező *bosztányos*agot eltanulni, ami pedig nagy hiba volt, mert amelyen örült drága most még a sponéti is, hovatovább még egyszer annyi haszon volna belőle, mint a buzából.

A bolgárok különben az árcsinaláshoz is nagyon értettek. Látván, hogy a magyar átengedi nekik az egész vetemény-üzletet, lassan eliepték és hatalmukba ejtették a városi piacokat. Egyenértelmek lévén, hamar megvolt közöttük a *kartel* és esztendőök óta ég szabtak meg a piacon minden vetemény-nemnek az árát. Amit Popov kerteszt például Kecskeméten tapasztalt, azt máspan már tudta Melicskov kerteszt Szentendré és Mascov kerteszt Vácmon, meg valamennyi Budapesten. Szemes nép ez; nemcsak kitűnő földművelő, de kitűnő kereskedő is. Egész monopóliummal kezdte behálózni Magyarországot közepét és nagy pénzeket vágott zsebre. Teremtini tudott, csak a pusztát két kezével, tőke nélkül is.

Megrágrították a piacot, ugyebár? Bizony megrágrították. De hogy most a felét kiltotte a török, a másik felét pedig otthon fogják: hát olcsóbb lesz a piacon a zöldség, a lencse, a fehérpépa, a paszternák, a keltvirág, a borsó, a káposzta, meg minden? Jaj, dehogyan lesz ez olcsóbb, sőt még drágább lesz sokkal. Minden drágább itt már, csak a komizdosás olcsóbb.

No Magyarom, ugorj egyet és tanul meg a *bosztányos*hagott! Mert ezzel nagy pénzeket lehet keresni, kivált a városok környékén és emelkedő népesség mellett. Aki csak félig is a bolgárok után tudja csinálni a vetemény-kertesztéskedést, 4-5 hold földből olyan nagy ur lehet, mint valami m. kir. miniszter, akinek a fizetését különben 1848. óta sem emelték egyszer sem és mégsem sztrájkol.

NAPI HIREK.

Teléfono 141.

Teléfono 141.

Szerkesztőség és Kiadói hivatal: I. K. Arany János-utca 8.

Naplat: 1913. év február hó 18. kedd. — Róm. katol. Szerkeszt.: Protestáns: Simeon. — Görög-ország: 1913. év február hó 5. Teodula. — Izraelita: 5673. év Adar 11. — Napkelté 5 óra 04 perc. — Napnyugta 5 óra 25 perc. — Napohossza 10 óra 21 perc. — Holdkelté 1 óra 44 perc, délután. — Holdnyugta 5 óra 43 perc, reggel. — Holdtölte 21-én, 3 óra 3 perc, éjjel.

Jelölés: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezelt jelentése szerint a következő idő várható: Hídeg, délen élveze csapadék.

— A választójogi törvényjavaslat. A magyar kir. belügyminiszter szétosztás céljából megküldötte Kecskemétre a választójogi kormányjavaslat hivatalos kiadásának néhány példányát.

— Kassa Kecskeméthez. Kassa város átiratot intézett Kecskeméthez, amelyben arra kéri a várost, hogy a kormányhoz a választójogi megalkotása érdekében intézett feliratot pártolja. Kassa azt követeli, hogy a választói jogot a 24 éves korhatárhoz kapcsolják.

— Pályázat. A megíredesített tiszti orvosi állásra dr. Erdőghy Ferenc orvos beadta pályázati kérvényét.

— **A kölcsonkiosztó bizottság ülése.** A kölcsonkiosztó bizottság folyó hó 15-én ülést tartott. Elintézték 19 kamatos és 25 kamatmentes kölcsön iránti kérvényt. Delután pedig megkezdte a bizottság a nagyobb összegű kamatos kölcsönök iránti kérvények felülvizsgálását s kijelölték közülük azokat, amelyek sűrűsegek és azonnali elintézés érdekében. A kisebb beszlőbizottság még ebben a hónapban megkezdte — ha az időjárás engedi — a 10.000 koronán aluli kamatos kölcsönök ügyében a helyszíni szemlék fogantatását.

— **Nyírády László ünneplése.** Jól sikerült, bensőséges ünnepélyt rendezett vasárnap este a Royal-szálloda éttermében a Fűszerkereskedők Egyesülete abból az alakból, hogy megfestette és leleplezte elnökeként Nyírády Lászlónak arcképet. A banketten körülbelül százötven részvevő jelent meg Kecskemét társadalmának minden rétegéből, akik egyforma lelkesedéssel és szeretettel ünnepelték Nyírádyt a kecskeméti kereskedővilág egyik elismert legnépszerűsű s közbenelesében álló vezetőalakját. A bankett ünnepi szónoka Balassi Antal volt, akinek beszédére Nyírády ösztöne örömmel köszönte meg karításainak és a közönségnek meleg óvjációját. Az ünnepélyen felszólaltak Francsek József, Schiff Részó, Sipos Miklós, Mayerfy Zoltán, Nagy Imre, Ladányi László és Szabó Imre. A bankettet tánc követte.

— **Lapunk nyomdájának közgyűlése.** Az *Első Kecskeméti Hírlapkiadó- és Nyomda-Részvénytársaság* tegnap, vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta saját nyomdairoda helyiségében évi rendes közgyűlést. A részvényesek megválasztották a múlt évi üzleti eredményt s a nyomda igazgatójának, Hollósy Jánosnak, akinek főerde me van abban, hogy a nyomdát az elmúlt évben teljesen felújították, új bútorkel és gépekkel felszerelték, közzömetet szavaztak. Ugy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság jelentését változatlanul elfogadták és tudomásul vették. Kisorsolták öt darab elsőbbségi részvényt: 5., 20., 30. 40. és 49. számú. A múlt felügyelő-bizottság tagjai újból egyhangulag megválasztották 3 évre. A kisorsolt részvények és szelvények értékét a Nyomdarezvénytársaság pénziára a mai napotl kezdve fizeti ki.

— **Új konzul.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter értesítette Kecskemétet, hogy Salgó Kornél Budapestre kinevezett chilei konzulnak a működhetési jogot megadta.

— **A KAC tavaszi bajnoki mérkőzései.** Végre valahára az M. L. Sz. kisorsolta a pestvidéki kerület bajnoki mérkőzései napját. A sorsolás szerint március 9-én lesz a megemissített KAC-Veccés mérkőzés Kecskeméten, amely még az ózról maradt hátra. Március 10-án Szolnokon játszik a KAC bajnokait a Szolnoki Máv. S. E.-vel. Március 30-án Vecsésen a Vecsési S. E.-vel. Április 6-án a Monori S. E.-vel, Kecskeméten. Április 13-án a Kecskeméti Sport Clubbal. Junius 1-én lesz a két bajnokij győztesének a döntője a pestvidéki bajnoki címért.

— **A Nőegylet kérelme.** A Játékony Nőegylet kérvényt adott be a városához, melyben kéri a tanácsot, hogy engedje meg, miszerint a folyó hó 25-iki és 26-iki színházi előadásain a helyáraitak mérsekletlen felcserélhesse. A városi tanács mai ülésében foglalkozik a kérelemmel s azt minden bizonytal teljesíteni fogja.

— **Footballtréning.** A Kecskeméti Atlétikai Club tegnap tartotta első tréning mérkőzését a székői pályán a Kecskeméti Sport Club I. csapatával. Konstatálható, hogy a KAC legénysége már is a legjobb formában van, a mit az is bizonyít, hogy az I. és II. csapatból összekombinált csapat a Kecskeméti Sport Clubot 14:0 arányban legyőzte.

— **Városi anyagraktár.** Tomrássy Ferenc főszámvéző javaslatot tett a tanácsnak a városi központi anyagraktár felállítására iránt. A tanács a javaslatot az illetékes bizottságnak kiadta.

— **A Gazdasági Egyesületből.** Igen nagy érdeklődés mellett tartott a Gazdasági Egyesület téli előadást f. hó 16-án, vasárnap Haleszban és Helvécia. Ugy az állategészségügyi, mint az állattenyésztési, kertészeti és szövetkezeti előadásokat a legváltak: Flóris Rudolf főállatorvos az állategészségügyről, — Kapitány Géza nagyobb figyelemmel hallgatták. Előadók földm. iskolai gyakornok állattenyésztésről, Diera Benő földműves iskolai főoktész a kertészetről és Novák János h. titkár a szövetkezetekről.

— **Felolvasás.** Tegnap, vasárnap délután 5 órakor a Felsőkerületi 48-as Körben, dr. Orbán Ferenc ügyvéd, a kuruc költészetéről tartott érdekes felolvasást, melynek keretében Zsigmond Károly joggalható tárogatórnak kedven dalokat adott elő, Tóth Ádám és Keresztély Nándor pedig néhány költeményt szavaltak el. A felolvasáson nagyszámú közönség volt jelen és a hálias publikum úgy a felolvasást, mint a dalokat és szavakat hatalmas tapsokkal honorálta.

— **A Nagykőrösi Községi Takarékpénztár.** Nagykőrös városának 52 esztendeje van községi takarékpénztára. Alapítókére csak 200.000 korona ugyan, de ott van biztosították a városnak tiszta nyereséggel zárta. Ebből levonva az alapszabályszerinti jutaleköt az igazgató, az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok részére: a város részvédsége 82.758 korona 40 fillér. Betétállomány fölül van a 6 millió koronán s a múlt évi nehéz pénzügyonok mellett 113.206 koronával növekedett. Váltó és jelzőkölcsonok tarcája a múlt évben 761.117 korona 75 fillérral növekedett.

— **Szerelmes házastársak.** Nagykőrösről írják, hogy a folyó hó 8-án elment Ruzicska József nejéhez Solymosi Regina-hoz, mivel már 24 év óta nem él együtt. A viszontlátás öröme Ruzicska József a feleségét jól elverte s gyűrűit, melyeket elvett tőle, zálogba tette s az azért kapott összeget elköltötte. Ruzicska József elne a hitves feljelentett.

— **Szenzáció a rákgőgyítés terén.** Berlinből írják, hogy dr. Sibiger János kopenhágai egyetemi tanár, a pathológiai intézet igazgatója, nagyjelentőségű kísérleteket tett állatokon, a melyek új utakat jelelnek meg a modern rák-kutatás terén. Már több kutató indult ki abból a feltevéséből, hogy a rosszindulatú datagatok képződése patkányokban és egerekben feltalálható férgek jelenlétével függ össze. Dr. Sibigernek sikerült az előgyomor és a bázrszing daganatszériu megbetegedéseinek esetében kimutatni, hogy a datagatoknál bizonyos gilisztafajták idezik elő. Ezeknek a férgeknek elődökül a csótányok, amelyek a férgek petéit felfalják, testükben kiköltik, ott lárvákká alakulnak át, mikor aztán patkányok és egerek megesszik a csótányokat, testükben gilisztákká nőnek. Sibiger tanár egészséges csótányokat megettet ilyen férgekkel, aztán a csótányokat megette egészséges patkányokkal. Az eredmény meglepő volt. Bizonyos idő múlva rákszerű datagatok képződtek s ezek a kísérletek megyőzték a dán orvosnőtet, hogy jól uton halad a rákkutatás terén.

— **A szikrai posthivatal.** A magyar kir. posta- és távúdat igazgatóság értesítette Kecskemét városát, hogy szikrai posthivatal az alábbi kerületből kivettett és ezt március 1-től kezdődő hatállyal a lakitelek kerülethez csatolják.

Anyakönyvi kivonat.

Február 17.

Születések. Farkas Mária Juliánna rk. Trenkő Sándor József rk. Vízahányó Ferenc rk. Nánási Anna rk. Bogrnár József rk. Nagy Mária Magdolna rk. Halesz Imre rk. Gabonyi János rk. Gál László rk. Aranyi Ilona rk. Tompa László rk. Vakulya Erzsébet rk. Ball Gábor rk. Varga Mária Magdolna rk. Hajagos Magdolna rk. Zsika Erzsébet rk. Bábcski István rk. Csikai Gyula rk. Vincze Mihály rk. Lévai Tóth János rk. Szabó József rk.

— **A határszéli katonákért.** Bécsből írják, hogy a határszolgálatot teljesítő katonák számára való gyűjtés befejeztettek tekinthető. A gyűjtési akció bőséges ruhamű- és élelmiszer-adományokon kívül 1.082,107 korona 71 fillért eredményezett, a mi örvendese jele Ausztria-Magyarország lakossága hazafias és hadseregértérte. Nem félve módjában az adakozóknak egyenként köszönetet mondani, a hadügyminiszterium kedves köteletségének tartja a fegyveres hatalom szívelyes közzömetét kifejezni áldozatkészégükért. — Ez alkalommal a hadügyminiszterium hála-vallomásokkal meg azokról, akik a gyűjtést önzetlenül előmozdították és hozzájárultak a siker biztosításához. A számos gyűjtőbizottság, továbbá a politikai hatóságok, valamint a sok újság, mely a gyűjtést megindította, az adományoktól átte, rendeltetési helyére juttatta, tehát hathatósan hozzájárult ezen nagyarányú akció szép és nagy sikeréhez. Mindnyájunknak szívelyes köszönet! Miután a hadügyminiszterium a legutóbbi elosztás óta érkezett adományokat legközelebb fogja a csapatoknak és intézeteknek megküldeni, az időpont alkalmas a gyűjtések befejezésére. A hadügyminiszterium annak idején a hadtestparancsnokság jelentésének megkezdése után a közvéleménynek részletesen be fog szólni adományok hováfordításáról. A csapatoknál a legényeknek is alkalmá lesz betekinteni a nekik nyújtott adományok kezelésébe.

— **Rendőri hírek.** Folyó hó 16-án este a színházban, Gudrica István kereskedőségdejtérjára érte a szolgálatot teljesítő rendőrk, hogy cigarettázott. Az eljárás ellene megindították. — Mészáros Mária folyó hó 15-én a Kőrösi-utcán a járdán vitte vizes kannát. Feljelentett.

Szerencsétlenül járt ács.

Baleset faragás közben.

Kecskemét város gazdasági osztályának megbízásából Golovics Antal 57 éves ács Kohárszentlőrincen gerenda-faragással foglalkozott szombaton.

Golovics szorgalmasan dolgozott egész nap. Estefélde azonban nagyon elfáradt és így történt, hogy midőn fejszéjével egy szilánkot akart a gerendáról lefaragni, megcsuszott és a fejszével a gerenda helyett bal alsó lábára sujtott.

A fejsze elé egészen a csontig hatolt. A fájdalomtól Golovics összeesett.

Azonnal behozták a városba, hol első segélyben Szabó Győző orvos részesítette.

Golovics sérülése — ha komplikációk közbe nem jönnek — 3-4 hét alatt begyógyul.

SZÍNHÁZ.

***Mexikói leány.** Magyar operett és ügyes munka. Kifűző, dallamos zene, a szöveget azonban jobban felcizárazhatta volna a szerző. Egy-két szójáték eleventi meg az egyszerű cselekményt, mely egy detektív-kisasszony személye és egy elveszti állami okirat körül forog.

A detektív-kisasszony M. Turchányi Olga fényesen játszott meg, bár kissé rekedt volt s így az ének-számokban nem érvényesülhetett a szokott módon. Kifűző szerep jutott Bánák. Kedves volt Járay, míg Balázs Rózi gyenge.

A közönség sokat tapsolt és igazán élvezte az előadást.

Színházi heti műsor:

Hétfő, február 17-én **Nemzetek asszony.**

Kedd, február 18-án **Mexikói leány.**

Szerda, február 19-én **Bella.**

Csütörtök, február 20-án **Bella.**

Péntek, február 21-én félárakkal **Newyork szépe.**

Szombat, február 22-én **Mexikói leány.**

Vasárnap, febr. 23-án d. u. félárakkal **Bob herceg.**

Eladó ház és föld.

H. Kiss Antal örökösei tulajdonát képező V. kerület, Fehérvár-utca 25. számú ház, mely áll 2 szoba, konyha, kamra, speiz, pince és istállóból, gazdálkodónak igen alkalmas; — továbbá Szabadszállási-Jakabon, Dubez Pál szomszédságában, 32 hold tanyaösbrirtok eladó; értekezhetni Kelő Mihály megbízottal, Mária-város, Szent Miklós-utca 2. szám alatt. 6989

Kiadó úrilakás.

Jókai-utca 6. sz., Tóth László-féle házban egy úrilakás, mely áll 4 szoba, vízvezetékkel ellátott fürdőszoba és a szükséges melléképítményekből, szép kertessal, 2 szobás garzon lakás, külön bejárattal f. évi május 1-ére több évre bérbe kiadó. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonosokkal. 6996

Kiadó lakás.

Nagykőrösi- és Kohári-utca sarkon levő 2. számú házban egy modern 5 szobás úrilakás, kellő melléképítményekkel és villanyvilágítással folyó évi május 1-ére bérbeadó. Értekezhetni ugyanott Gál Mór háztulajdonossal.

Kiadó lakások.

Egy 3 szobás lakás üvegezett folyosóval, melléképítményekkel, egy jó pince 300—350 hl-ter borsak, ill.-k kerület, Mária-utca 15-ik új szám alatt május hó elsejére kiadó. 7075

Eladó úrilak.

A Dragoni-féle Serház-utca 13. sz. ujonnan épült teljes komforttal ellátott úrilak, igen előnyös feltételek mellett eladó. A vételárhoz csak 6000 korona szükségesletik, a többi 5400-00 tőkeamagos törlesztés mellett rajta maradhat. Értekezhetni Goitein Miksa úrral, a Leszámítolóbank átvételre. 7078

Önkéntes árverés.

Jászkerekegyháza, a község háza mellett telken, idei vágású 100 méteről akácfa, 40,000 darab akác szőlőkaró és ezek nyeseidéke f. hó 26-án, szerdán délelőtt 11 órakor önkéntes árverésen, esetleg megegyezés alapján is el fognak adatni, — ugyancsak az nap délután 2 órakor önkéntes árverésen eladnatnak a Farkas Zoltán ur erdejében, (a községhez két kilométernyire levő), 11,000 kéve akácforróse. Bővebb értesítést ad Héjjas István földbírtokos, Kecskemét, I. ker., Bathyány-utca 31. sz. a. 7176

Eladó földbírtok.

Városföldjén, a Gátéri-dűlőben, pákai-út mentén, 57. új sz. alatti 30 hold szántóföld, új tanyaépületekkel ellátva, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonos Fodor Jenővel. 7180

Eladó ház.

IV. kerület, Bánffy- (régi Varjú)-utca 19. számú ház kedvező fizetési feltételekkel eladó; értekezhetni ugyanott a tulajdonossal.

Egy szobát elsőszobával, esetleg egy kényelmesen bútorozott szobát modern házban, villanyvilágítással keres magános úriasszony IV., ill., esetleg V. kerületben. Ajánlatokat „Kiadó lakás” címen továbbít a kiadóhivat.

Kiadó műhely.

Egy nagy, világos műhely május hó elsejére kiadó Csongrádi-utca 37. szám alatt; értekezni lehet Csongrádi-utca 31. sz. a.

Eladó üzletek.

Jóforgalmú fűszer-, csemege- és liszt-üzlet a Rákóczi-út és Klapka-utca sarkán; valamint Kisteleken levő jóforgalmú és jó vevőkörrel bíró fűszer- és vegyes-üzlettel házzal eladó, (más vállalat miatt) a l adó.

Beke Gyula fűszerkereskedő Rákóczi-út.

Kiadó lakás.

III. kerület, Losonczy-utca 17. új szám alatti házban 4 szoba, előszobának használt konyha, külön konyha, éléskamra, pince, 2 padlás és nagy fűszár május hó elsejére kiadó; értekezhetni a tulajdonos özvegy Muraközy Pálnéval, Vásári-utca 11. szám.

Kiadó lakások.

III. kerület, Jókai-utca 40-ik szám alatt, Kondor asztalos féle házban 3 szobás és 2 szobás lakás, szükséges melléképítményekkel, folyó évi május 1-ére kiadó. Értekezhetni Varga István tulajdonosnál, IV. kerület, Talfai-utca 6. sz. alatt. 7110

Eladó ház.

Piac közelében, III. k. Beiső Széchenyi- és a Losonczy-utca 20. sz. sarokház, mely áll 3 utcai padlolt szoba, két konyha, nagy kamra, pince, két istálló, hízáló és egyéb melléképítményekből, szivattyús kúttal ellátva, szabdközéből eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál. 7146

Eladó ház és szőlőbirtok.

Néhai Konez Ignác hagyatékát képező II. kerület, Mária-város, Cserép-utca 15. szám alatti ház, mely áll 3 szoba, 4 kamra és szükséges melléképítményekből, — továbbá az Uri-hegyben, Lisztes-közben, 400 új jó bortermő szőlő, jó tanyaépületekkel, jutányos áron szabadekből eladó. Értekezni lehet az örökösökkel, II. kerület, Mária-város, Cserép-utca 15. szám alatt. 7147

Kiadó úrilakás.

Kisbuda-utca új 5. (régi 21.) szám alatt őz. Steiner Mihályné házban 3 szoba, fürdőszoba, üvegezett folyó és egy kis udvari lakás villanyvilágítással, május hó 1-ére kiadó. Értekezni lehet dr. Fodor Sándor ügyvédnél. 7140

A központon három szobás alkóvos nagy utcai lakás május elsőre kiadó. József-Gözmalom Részvénytársaság. 7152

Jó házból való fiú tanuló felvételt Csemniczy Ferenc fűszerüzletében, Jókai-utca 28. szám. 7095

Kiadó lakás.

III. kerület, Hoffmann János-utca 11. sz. háznál 2 udvari szoba, konyha, speiz s kamrából álló úrilakás, f. évi május hó 1-ére kiadó. Értekezhetni ugyanott az utcai lakásban. 7160

Kiadó egy jó forgalmú borbély-üzlet lakással május 1-ére és egy jelenleg asztalos-üzlet, de más üzletnek is igen alkalmas, azonnal is elfoglalható vagy május 1-én, a Mezei-utca 30—37. sz. alatt; értekezhetni ugyanott Dobai László tulajdonossal. 7174

Házaladás.

Bika-utca 4. szám alatti ház üzlethelyiséggel eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 7149

Kiadó lakás.

IV. kerület, Cibalmos-utca 19. szám alatti házban egy lakás, mely áll egy nagy padlolt szoba, köves konyha, kamra, 4 lóra állító, 2 kocsinak szin és külön udvarból, folyó évi május 1-ére kiadó. Értekezhetni ugyanott. 7164

Bienszák János

szita, rosta és sodronyfona készítő Kecskeméten, Mezei-utca 3. szám.

Ajánlja 50 fillértől kezdve méterenkint a legjobb anyagból, mindenféle magasságban készítő drótkerítést, a kívánalmaknak megfelelően. Acél tuskédrótot a legolcsóbb árban. Rabitz szövét, kavics, föld és szén áthányos rosta k állandóan raktáron. Jó és pontos kiszolgálás.

Kiadó.

A IV. tized, Borz-utca 5. számú sarokházban 2 szobás lakás, konyha, éléstart, kamra, — üzletnek is alkalmas, — azonkívül egy nagy műhely, bármilyen iparosnak megfelel, azonnal kiadó; értekezni lehet Szabó Ferenc tulajdonosnál, József-gözmalomban. 7171

Darányi ház kiadó

1913. július 1-től, Jókai-utca 22. szám alatt három utcai, két udvari szoba, két előszoba, konyha, cseledőszoba stb. A szép kertben külön két szoba és egy konyha. A gazdasági udvarban külön bérlehető kisebb lakás, szin, istálló stb. Ertesztést ad a tulajdonos özv. Darányi Ferencné, Budapest, IV. kerület, József-tér 13. szám alatt. 7175

Fiatal segédet

a fűszer és vegyes szakmából kisteleki üzletembe azonnali belépésre keresek. Beke Gyula Rákóczi-út 5. szám. 7184

Eladó ház.

IX. kerület, Széles-utca 39. számú ház eladó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 7182

Táncitanítási értesítés! Van szerencsém a legkiválóbb tisztelettel Kecskemét város nagybecsűlt közönségének szives tudomására adni, hogy február 15-én, szombaton az Iparos-Otthon díszteremben

felneveltek gyermekek részére tánckurzust nyitottam

s az összes közkedvelt táncokat, valamint a legújabb Boston, One step, Two step, minden csoportnál rendszeresen tanítom. Kívánatra különösként. Tanórak: gyermekkurzus délután 5—7-ig, felnőttek tanítása este 8—10-ig. A terem kellemesen fűtve. Beiratkozni lehet a táncintézetnél irodában: Iparos-Otthon, d. u. 3—8-ig. Szíves pártfogást kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

Bajlós Bertalan.